

„NINCS MÓD BENNE”

Hugo M. Enomiya Lassalle egyszerre volt jezsuita szerzetes és zen-mester, személyében „elválaszthatatlanul összefonódott a zen mentalitás és a keresztény spiritualitás”. Zen – Út a megvilágosodáshoz című könyve immár 20 éve hozzáférhető magyarul is; a nemrég megjelent új kötet, Az elmélyülés útja az ebben foglaltak gyakorlatba ültetése jegyében íródott.

Szöveg - Kemeses Tamás

- ◆ A zen és a kereszténység közti egység gondolata azonban most sem kevésbé problematikus. Ezt a rejtélyes egységet – minden látszat ellenére – végül Az elmélyülés útja sem annyira szabályos érveléssel, mint inkább „énekelve” igyekezik felmutatni az olvasó számára. Nem csoda: mintha Lassalle műveinek tétje nem is a bizonyítás, sokkal inkább valamely tanbéli határokon felülemelkedő szuperintuíción felbresztése volna.

Nyilván nem véletlen, hogy az irányzat leginkább a keresztény tradíció peremvidékein, misztikusok és „rendetlen” géniuszok – köztük pl. Eckhart mester – írásaiban talál szellemi támaszra, bizonyos legitímációra. Meg persze az „Istent keresni mindig mindenben” Szent Ignác-i vezérelvben, amely azonban a vallásközi (-feletti?) tűzbe nyúlásnak ezen szédítő szintjén már vélhetően nagyon erősen a jezsuita karizmához kötött, és így szintén nem ajánlható fenntartások nélkül bárkinek.

Mi több, jezsuita karizma és valós misztikus attitűd híján a helyzet tulajdonképpen (újfent) zavarba ejtően világosnak tűnik: zen és kereszténység bizony nem egyeztethetők össze; Kelet és Nyugat közt nem „a vallások transzcendens egységén” keresztül nyílik út.

Míg a keresztény hit alapja a Krisztusban a Szentlélek által teljessé váló kinyilatkoztatás, illetve annak mind tökéletesebb emberi befogadása – addig a zen egy olyan radikálisan akaratközpontú, a kegyelem valóságát csak nyomokban ismerő módszer, amelyben – például – a bűn „hibává”, a megtestesülés „szimbólummá”, az Isten által ingyenesen ajándékozott üdvösség meg szolipszista hangulatú „felébredéssé” változik. ◆

Hugo M. Enomiya Lassalle SJ: Az elmélyülés útja.
Zen meditáció és keresztény misztika
Jezsuita Könyvek Kiadó, 2015.

HATÁROK

Szöveg - Dér Katalin / OLVASÓSAROK

A szerző könyvének magyarországi bemutatóján járt hazánkban, ebből az alkalomból előadást tartott, és több interjút adott. Az országhatárok és védelmük fontosságáról beszélt, arról, ami művének lényege is, hogy a népek, a nemzetállamok, az országhatárok létezése sokkal több szimpla adminisztratív tényezőnél.

- ◆ Olyan kérdéseket feszeget, mint a határok biztonsága és a demokrácia közötti összefüggés, a szupranacionalista, nemzetek feletti Európa gondolatának veszélye, az EU szétesésének lehetősége, valamint, hogy megvédhető-e egyáltalán az európai kultúra a mostani népvándorlási hullámmal szemben. Égetően aktuális problémák. Ám annak, amit Baudet modern nyelven, mai köntösben megfogalmaz, a legmélyebb alapja ősi igazság, a Szentírás bölcsessége. A Biblia szerint Isten az emberiséget eredetileg egységesnek gondolta el, a népekre tagolódás, a nép, a nemzet, az állam mint intézmény akkor jelent meg, amikor a gonoszság önvészélyes mértékben elterjedt a földön, a bábéli torony építése után. Az emberiség népekre tagolásával Istennek két jól látható célja volt. Meg akarta akadályozni, hogy egy helyen, egy hatalmi centrumban koncentrálódjon a bűn, a rossz, mindaz, ami Isten- és emberellenes, ami megfosztja az embert önmagától, identitásától, attól a kulturális és erkölcsi értékrendtől, amely hiteles életének nélkülözhetetlen bázisa, és amelyet az egyén számára csak a néphez és családhoz tartozás képes közvetíteni. A népek létrejöttének másik isteni célja pedig az volt, hogy a világban mindenütt jelenlévő jó és rossz szakadatlan küzdelme soha, semmilyen körülmények között ne ölthessen globális méreteket, mert az emberiség ezt nem élné túl. E globális összecsapásra csak az úgynevezett utolsó időben kerül majd sor, abban a harcban, amelyet a Szentírás Armageddonnak nevez. A világot globalizálni kívánó erő vagy erők forgatókönyve ellentéte az isteni szándéknak. Előbb arra buzdítja a népeket, hogy tekintet nélkül gazdasági, kulturális, vallási, szemléleti különbségekre, korlátlanul fogadjanak be mindenkit országukba. Majd az önazonosságát veszített, felismerhetetlenné keveredett, népek, nemzetnek már nem is nevezhető, bármire könnyen rávehető embermasszát megfosztja szuverenitásától. Végül elveszi földjét, vizét, természeti kincseit, mindenét, amije még van. Eközben ideológiai szinten azt sulykolja, hogy lám, a történelemben minden rossz okozói a nemzetek, az ő viszályaik miatt tört ki minden háború, hogy hazafiság egyenlő nacionalizmus, nacionalizmus egyenlő fasizmus. Tiszta sor, legfőbb ideje, hogy az emberiség szemétre vesse végre az olyan kártékony, idejétmúlt eszméket, mint a nép, nemzet, haza, hazaszeretet, és a globalizációt válassza. Szabad utat a migránsoknak, éljen a multikulti! Ez a trendi eurokonform gondolkodás, amellyel Baudet könyve szembeszáll. ◆

Thierry Baudet, A határok jelentősége. Századvég 2015.

